

TUKIPERHETOIMINNAN OHJEISTUS

2020

SISÄLLYS

ALKUSANAT

1	Tukiperhetoiminta.....	3
1.1	Lainsäädäntö	3
1.2	Tukiperhetoiminnan organisointi Kanta-Hämeessä	3
1.3	Tukiperhetoiminnan tavoitteet.....	4
1.4	Edellytykset tukiperheeksi	4
1.5	Ehdottomat esteet tukiperheeksi ryhtymisessä.....	5
2	Tukiperhevalmennus	5
3	Tukiperhetoiminnan toteutus	6
3.1	Tukiperhesopimus ja salassapitovelvollisuus	6
3.2	Lasta koskeva tieto	7
4	Tukiperhevanhemman oikeudet ja velvollisuudet	7
4.1	Tapaturmavakuutus.....	7
4.2	Verotus	7
4.3	Tukiperhetyön valvonta	8
5	Hoitopalkkiot ja kulukorvaukset	8
6	Tukiperheen tukeminen.....	9
7	Lapsi tukiperheessä.....	10
7.1	Mitä lapsen kanssa voi tehdä?	10
7.2	Mitä teen, jos huolestun tukilapsen kotitilanteesta?	10

ALKUSANAT

Perhehoitoyksikkö Kanerva tuottaa maakunnallisesti Kanta-Hämeen kuntien lastensuojelun perhehoitoa sekä lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaista tukiperhepalvelua. Perhehoitoyksikköön kuuluvat Kanta-Hämeen kunnat: Hämeenlinna, Riihimäki, Forssa, Humppila, Tammela, Ypäjä, Jokioinen, Hausjärvi, Loppi, Hattula ja Janakkala. Perhehoitoyksikkö Kanerva toimii täten sosiaalityön saralla alueen lastensuojelun perhehoidon ja tukiperhepalvelun erityisyksikkönä. Keskeisinä arvoina perhehoitoyksikössä ovat lapsen etu sekä toiminnan ja työskentelyn läpinäkyvyys. Työmme keskiössä ovat lapset sekä heidän perhehoitajansa ja tukiperheensä, joiden tuesta, koulutuksesta ja valmennuksesta vastaamme sekä kunnat, joiden perhehoidon ja tukiperhetyön tarpeet pyrimme täyttämään mahdollisimman hyvin. Yksikömme visiona on tuottaa kuntien tarpeisiin laadukasta ja jatkuvasti perhehoitajien, tukiperheiden ja lasten tarpeiden mukaisesti kehittyvää perhehoitoa ja tukiperhetoimintaa Kanta-Hämeessä.

Tämän tukiperhetoiminnan ohjeistuksen tavoitteena on tukea tukiperhetoiminnan toteuttamisessa tukiperhevanhempia, kuntien työntekijöitä sekä asiakkaita. Tarkoituksena on ennen kaikkea yhteisten toimintatapojen vahvistaminen ja sitä kautta tukiperhetoiminnan kehittäminen ja lisääminen alueella. Ohjeistus päivitetään vuosittain vuoden vaihteessa.

1 TUKIPERHETOIMINTA

Tukiperhetoiminta on sosiaalihuoltolain mukainen tai lastensuojelulain määrittämä avohuollon tukitoimi, jolla pyritään tukemaan ja vahvistamaan vanhempien jaksamista ja kasvatuskykyä. Kaikki perheet ennako valmennetaan tehtävään. Tukiperheet ovat tavallisia vapaaehtoisia perheitä, jotka ovat kiinnostuneita lasten ja lapsiperheiden auttamisesta. Tukiperheenä voi toimia lapsiperhe, lapseton pariskunta tai yksin asuva henkilö.

Lapsi käy tukiperheessä pääsääntöisesti noin kerran kuukaudessa yhden viikonlopun ajan. Kuukausittaisten käyntien lisäksi lapsi voi olla kerran vuodessa max 7 pv tukiperheessä joko yhtenä jaksona esimerkiksi koulujen loma-aikoina tai jaettuna kahteen ajanjaksoon, mikäli lapsen vastuutyöntekijä katsoo tämän tarpeelliseksi ja se kaikille osapuolille sopii. Toiminnan alkaessa tehdään tukiperhesopimus, joka tarkistetaan säännöllisin väliajoin.

1.1 LAINSÄÄDÄNTÖ

Tukiperhetoimintaa Suomessa ohjaavat mm. seuraavat lait:

Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301/28§
Lastensuojelulaki 13.4.2007/417/36§
Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä
2014/148.

Lakien ajantasaisiin sisältöihin voi tutustua helpoiten internetissä osoitteessa www.finlex.fi.

1.2 TUKIPERHETOIMINNAN ORGANISOINTI KANTA-HÄMEESSÄ

Tukiperhetoimintaa Kanta-Hämeen kunnissa koordinoi ja tuottaa Perhehoitoyksikkö Kanerva. Yksikköön kuuluvat kaikki alueen 11 kuntaa. Kunnat ovat tehneet yksikön toiminnasta yhteistoimintasopimuksen keskenään. Perhehoitoyksikön isäntäkuntana ja työntekijöiden työnantajana toimii Hämeenlinnan kaupunki. Yksikön henkilökuntaan kuuluvat johtava sosiaalityöntekijä (yksikön virkavastuullinen esimies), sosiaalityöntekijä, kolme sosiaaliohjaajaa ja palvelusihteeri (50 % työajalla). Kaksi sosiaaliohjaajista tekee yksikössä tukiperhetyötä; toinen täysiaikaisesti ja toinen noin puolella työajallaan. Yksikön työtilat sijaitsevat osoitteessa Erottaja-katu 12, 13100 Hämeenlinna.

Perhehoitoyksikön hallinnointia ohjaa kaikkien kuntien edustajista koostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän rooli on yksikön toiminnan seuraaminen ja kehittäminen. Ohjausryhmällä ei ole suoraa päätösvaltaa, vaan yksikön toimintaa koskevat päätökset tehdään kuntien lautakunnissa kuten kunnallishallinnossa yleensäkin. Ohjausryhmä kokoontuu 4-5 kertaa vuodessa.

Perhehoitoyksikön työntekijät vastaavat tukiperheiden rekrytoinnista, valmennuksesta, täydennyskoulutuksesta sekä tuesta tukiperhesuhteen ensimmäisen vuoden ajan. Tämän jälkeen vastuu tukiperheen kanssa tehtävästä työstä siirtyy kunnalle täydennyskoulutuksia lukuun ottamatta. Perhehoitoyksikkö toimii alueellaan perhehoitoon ja tukiperhetyöhön keskittyvänä yksikkönä. Perhehoitoyksikkö pyrkii ohjaamaan ja neuvomaan kaikissa tukiperhetyöhön

liittyvissä asioissa sekä kuntien työntekijöitä että perhehoitajia ja tukiperheitä myös ensimmäisen vuoden aikaisen tuen loputtua.

1.3 TUKIPERHETOIMINNAN TAVOITTEET

Tukiperhetoiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, joka perustuu sosiaali- huolto- ja lastensuojelulakiin. Tukiperhesuunnitelma tehdään tukiperhetoiminnan alkaessa yhdessä lapsen (ikäta- so huomioiden), lapsen vanhempien, tukiperheen ja sosiaalityöntekijän kanssa. Yksilöllinen suunnitelma tarkastetaan vuosittain ja aina tarvittaessa.

Tukiperhetoiminta on tarkoitettu pääsääntöisesti 2-12 vuotiaalle lapsille ja sisaruksille, erityis- hoitoa tarvitseville lapsille sekä monikulttuuristen perheiden lapsille. Perheessä voi olla haasteita kasvatusasioissa, ihmissuhteissa, fyysisessä tai psyykkisessä terveydentilassa tai perheessä voi olla muuten vaikea elämäntilanne. Perheillä voi olla myös vähäinen läheisverkosto tai verkosto sijaitsee kaukana. Jokainen lapsi tarvitsee riittävästi aikuisen aikaa, hoivaa ja huolenpitoa. Joskus vanhempien voimavarat eivät siihen kuitenkaan riitä. Tukiperheessä lapsella on mahdollisuus saada erilaisia kokemuksia sekä kasvua ja kehitystä tukevia uusia aikuissuhteita, läheisyyttä ja läsnäoloa. Tukitoimien tavoitteena on tukea perheitä niin, että he jatkossa selviytyvät omin voimavaroin.

Tukiperhetoiminnasta kiinnostunut henkilö voi ottaa virka-ajan puitteissa yhteyttä Perhehoitoyksikkö Kanervan henkilökuntaan tai täyttää hakemuksen osoitteessa www.perhehoitoyksikkokanerva.fi

1.4 EDELLYTYKSET TUKIPERHEEKSI

Tukiperheeksi voi ryhtyä tavallinen perhe, joko pariskunta tai yksin asuva henkilö, jolla on:

- oma elämäntilanne ja ihmissuhteet kunnossa
- kiinnostusta hoito- ja kasvatusasioihin
- tilaa ja aikaa lapsille
- myönteinen elämänsä
- joustavuutta ja yhteistyökykyä
- pitkäjänteisyyttä ja sitoutuneisuutta

Tukiperheeksi tarvitaan erilaisia perheitä, koska tukiperhettä tarvitsevat lapsetkin ovat eri-ikäisiä ja heillä on erilaisia tarpeita. Tukiperheeksi ryhtyviltä ei edellytetä erityistaitoja tai sosiaalialan tuntemusta, vaan jokainen perhe tukee lasta omalla tavallaan ja oman elämänsä mukanaan tuoman tiedon ja taidon pohjalta.

Tukiperheessä lapselle ei tarvitse olla erillistä omaa huonetta, mutta tilojen tulee kokonaisuutena olla toimivat. Lapselle pitää olla rauhallinen ja hänen tarpeitaan vastaava nukkumispaikka vierailuidensa ajaksi. Tukiperhetoiminta on koko perheen yhteinen asia, joten kaikkien perheenjäsenten tulee hyväksyä ajatus tukiperheeksi ryhtymisestä.

1.5 EHDOTTOMAT ESTEET TUKIPERHEEKSI RYHTYMISSÄ

Ennen ennakkovalmennuksen alkamista Perhehoitoyksikön työntekijät tapaavat kaikki tukiperheiksi hakevat perheet kotikäynnillä. Tällöin keskustellaan perheen kokonaistilanteesta ja halusta toimia tukiperheenä. Perheen kodin tulee olla tiloiltaan ja varustetasoltaan tukilapselle sopivat. Myös ehdottomat esteet käydään kotikäynnillä läpi. Perhehoitoyksikkö Kanervassa ehdottomat esteet tukiperhevanhemmuudelle ovat:

- akuutti ja/tai toistuva, pitkäaikainen lastensuojeluasiakkuus
- akuutti ja/tai toistuva, pitkäaikainen päihde- tai mielenterveysongelma
- akuutti huoltajuuskiista
- muu kriisi omassa elämäntilanteessa
- vakava sairaus perheessä
- arjen hallinnan vaikeudet perheessä

Näiden esteiden selvittämiseksi pyydetään ennen valmennuksen alkua:

- kotikunnan sosiaalitoimen lausunto perheestä
- lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikosrekisteriote

Perhehoitoyksikkö Kanervan palvelusihteeri tilaa tarvittavat asiakirjat perheen antaman suostumuksen perusteella.

Mikäli ehdottomia esteitä ei tule esiin ja perheen kanssa todetaan yhdessä ennakkovalmennuksen olevan perheelle ajankohtainen, ohjataan perhe valmennusryhmään.

Jos perhe on jo aiemmin toiminut tukiperheenä, tai käynyt valmennuksen esimerkiksi toisessa perhehoitoyksikössä, pyydetään yhteistyötahoilta lausunto yhteistyökokemuksista. Näissä tilanteissa pohditaan yhdessä työntekijöiden kanssa, onko tarvetta lisäarvioinnille tai valmennukselle, vai voiko perhe aloittaa suoraan Kanervan tukiperheenä toimimisen.

Perhehoitoyksikkö Kanervan työntekijät tapaavat kuitenkin jokaisen perheen vähintään kerran, jolloin käydään läpi Kanervan käytännöt tukiperheasioissa sekä arvioidaan perheen soveltuvuutta Perhehoitoyksikkö Kanervan tukiperhekäyttöön.

2 TUKIPERHEVALMENNUS

Tukiperhevalmennus on prosessi, jonka aikana perheillä on mahdollisuus miettiä omia valmiuksiaan ja halukkuuttaan ryhtyä tukiperhetoimintaan. Valmennuksen aikana perheet saavat tietoa muun muassa sosiaalihuollon ja lastensuojelun keskeisistä periaatteista sekä tukiperhetoiminnan tarkoituksesta ja tavoitteista. Valmennuksen tavoitteena on, että perheet ymmärtävät tukiperhettä tarvitsevan lapsen taustan, tilanteen ja tarvitsevuuden sekä tiedostavat tukiperheen roolin, oikeudet ja velvollisuudet. Lisäksi tavoitteena on, että perhe hyväksyy erilaisuutta ja sitoutuu toimintaan.

Ryhmämuotoisen tukiperhevalmennuksen kouluttajina toimivat perhehoitoyksikön sosiaaliohjaajat sekä kokenut tukiperhevanhempi. Tukiperhevalmennus koostuu neljästä kahden tunnin tapaamisesta, jotka toteutetaan arki-iltaisain noin neljän viikon aikana. Valmennukseen sisältyy

myös henkilökohtaisia kotitehtäviä ja valmennuksen päätteeksi pidetään yhteinen loppuarviointikeskustelu. Tarvittaessa perhettä tavataan useammankin kerran perhekohtaisesti.

3 TUKIPERHETOIMINNAN TOTEUTUS

Lapsen asioista vastaava kunnan työntekijä arvioi perheen palveluntarpeen ja täyttää yhdessä vanhemman kanssa paikkavaraus hakemuksen Kanervaan. Hakemuksen tietojen perusteella Perhehoitoyksikkö Kanervan sosiaalihojaajat etsivät lapselle sopivan tukiperheen. Kanervan sosiaalihojaaja ottaa yhteyttä tukiperheeseen ja kertoo lapsesta tarvittavat tiedot. Tukiperheen vastatessa myönteisesti, lapsen työntekijä kertoo tukiperheestä lapsen vanhemmille.

Tukiperheen, lapsen ja hänen vanhempiansa sekä kunnan työntekijän ja Kanervan ohjaajan kesken järjestetään neuvottelu tukiperheen kotona tai sosiaalitoimissa kunnan tiloissa. Tällöin tehdään kirjallinen suunnitelma tukiperheenä toimimisesta ja asetetaan tavoitteet lapsen ja vanhempien näkökulmasta. Kunta tekee tukiperheen kanssa tukiperhesopimuksen ennen toiminnan aloittamista. Tämä on tärkeää, jotta esimerkiksi salassapitovelvoite, vakuutusasiat ym. astuvat voimaan heti tukiperhesuhteen alkaessa.

Kanervan ohjaaja osallistuu tukiperhesuhteen seurantaan sekä perheen tukemiseen noin vuoden ajan. Ohjaaja on tukiperheen käytettävissä myös tämän jälkeen, mikäli erityisiä tuen tarpeita ilmenee tai perhe tarvitsee neuvontaa tukiperheyteen liittyvien asioiden hoitamiseen (esimerkiksi verotus, vakuutukset tms.)

3.1 TUKIPERHESOPIMUS JA SALASSAPITOVELVOLLISUUS

Kunta tekee perheen kanssa tukiperhesopimuksen. Sopimuksessa sovitaan sekä kunnan että tukiperheen velvollisuuksista, oikeuksista sekä maksettavasta palkkiosta ja kulukorvauksesta. Samalla sovitaan myös siitä, millä tiheydellä tukiperhe raportoi kunnan työntekijälle tukiperhesuhteen sujumisesta ja lapsen tukiperhekuulumisista.

Tukiperhetyössä lähtökohtana on aina salassapito. Tukiperhesopimuksen tehtyään tukiperheen molemmat vanhemmat sitoutuvat ehdottomaan salassapitoon koskien tukiperheessä käyvän lapsen ja tämän perheen tietoja. Asiakasta koskevat arkaluontoiset asiat ja asiakirjat ovat kokonaan salassa pidettäviä. Jo pelkkä tieto asiakkuudesta on salassa pidettävää tietoa.

Perhehoitajaa (myös tukiperhettä) sitoo elinikäinen vaitiolovelvollisuus, mikä tarkoittaa sitä, että asiakkuuden perusteella saatuja salassa pidettäviä tietoja ei saa ilmaista sivullisille myöskään siltä osin, kun ne koskevat muita kuin asiakasta itseään. Salassa pidettäviä tietoja ei saa käyttää myöskään omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 15§).

Tukiperheessä käyvää lasta koskevat asiakirjat on säilytettävä salaisina lukitussa paikassa tukiperheen kotona.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (22.9.2000/812) sisältää tarkemmat säädökset salassapidosta ja vaitiolovelvollisuudesta.

3.2 LASTA KOSKEVA TIETO

Tukiperheellä ei ole suoraa oikeutta lasta koskeviin tietoihin. Lapsen asioista vastaava työntekijä arvioi, mikä on tukiperheyden ja lapsen hoidon kannalta tarpeellinen tieto lasta ja hänen perhettään koskevissa asioissa. Tästä asiasta säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 26 § 3 momentissa. Tukiperheen on hyvä jo etukäteen pohtia sitä, miten menetellään esimerkiksi kodissa käyvien vieraiden tai kodin ulkopuolella liikkumisen suhteen sekä siitä, miten tukiperheessä käyvästä lapsesta saa ulkopuolisille kertoa. Asiasta kannattaa puhua ja sopia myös lapsen vanhemman kanssa. Tukiperheessä käyvän lapsen valokuvaukseen tai videoimiseen sekä matkustamiseen tarvitaan erillinen lupa huoltajalta.

On kuitenkin tärkeää muistaa, että lasta koskevat sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä lapsen hoitamisen mahdollistamiseksi, ovat tärkeitä tietoja tukiperheelle. Tällaisia ovat esimerkiksi sairauksiin, allergioihin tai ruokavalioon liittyvät asiat. Lisäksi tiedot esimerkiksi lapsen vuorokausirytmistä tai erityisistä tavoista auttavat lasta asettumaan tukiperheeseen. Näistä on erityisen tärkeää puhua aloitus- ja seurantapalaverissa.

4 TUKIPERHEVANHEMMAN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

4.1 TAPATURMAVAKUUTUS

Perhehoitoyksikön kunnat ovat tapaturmavakuuttaneet heidän kanssa sopimuksen solmineet tukiperhevanhemmat. Vakuutuksen ottaja on siis lapsen kotikunta, ei Perhehoitoyksikkö Känerva. Mikäli tukiperhevanhemmalle tapahtuu tukiperheviikonlopun aikana tapaturma, jonka voidaan katsoa liittyneen tukiperhetoimintaan, tulee perheen ottaa yhteyttä lapsen asiasta kunnassa vastaavaan työntekijään, joka opastaa tapaturmailmoituksen tekemisessä kunnan vakuutusyhtiöön. Tapaturmavakuutus koskee siis vain tukiperhetoiminnassa tapahtuneita tapaturmia.

Vapaa-ajan vakuutus on perhehoitajan omalla vastuulla. Myös laajaa kotivakuutusta tukiperheille suositellaan.

Kunnat ovat tapaturmavakuuttaneet myös lapset tukiperhevierailujen ajaksi. Mikäli tukiperheessä ollessa lapselle tapahtuu tapaturma, tukiperhe voi ohjeistaa lapsen huoltajan hoitamaan vakuutusasiaa kunnan työntekijän kautta ja antaa tarvittaessa oman selvityksensä tapahtumien kulusta vakuutusyhtiötä varten.

4.2 VEROTUS

Verotuksessa tukiperheiden on tärkeää huomata, että tukiperheille maksetaan lapsen käynneistä sekä hoitopalkkio että kulukorvaus, joista viimeisin ei ole lopullisessa verotuksessa verotettava tulo. Kulukorvaus katsotaan verotuksessa tulon hankkimisesta aiheutuvana kuluna/työkorvauksena. Jos tätä ei ole veroehdotuksessa huomioitu, tukiperheiden on muistettava se itse tarkistaa ja laittaa veroehdotuksen saatuaan verottajalle tiedoksi, että kyseessä

on kulukorvaus. Lisätietoja verotuksesta vero.fi tai tarkemmin esimerkiksi ohjekirjeestä <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/62203/perhehoitajan-verotus/>.

4.3 TUKIPERHETYÖN VALVONTA

Kuten muussakin toiminnassaan, Perhehoitoyksikkö Kanerva valvoo tukiperheiden toimintaa yhdessä kuntien kanssa ensimmäisen vuoden ajan tukiperhesuhteen alkamisesta. Tukiperhesopimuksen kaikkien kohtien, lasten oikeuksien ja toimintaa ohjaavien lakien noudattaminen on tukiperhetoiminnassa välttämätöntä. Tärkeä osa valvontaa on ennakoiva valvonta, joka tehdään jo perheen hakeutuessa tukiperheeksi tarkistamalla perheen rikosrekisteritiedot, kodin tilat, tukiperheen elämäntilanteen vakauden jne. Tästä työstä vastaa Perhehoitoyksikkö Kanerva valmennuksen aikana.

Tukiperhesuhteen epäkohtiin puututaan niiden tultua esiin. Epäkohdat pyritään korjaamaan yhdessä tukiperheen kanssa, jotta turvallinen tukiperhesuhde voisi jatkua. Ensimmäisen vuoden tuen loputtua Perhehoitoyksikkö on valvonnassa mukana kunnan pyynnöstä, mutta kokonaisvastuu valvonnasta jää kunnille.

5 HOITOPALKKIOT JA KULUKORVAUKSET

Tukiperhetoiminnasta maksetaan tukiperheelle hoitopalkkiota ja kulukorvausta.

Hoitopalkkio:

- enintään 7 pv/kk kestävästä yhtäjaksoisesta hoidosta **55 €/pv** lasta kohden tulo- ja lähtöpäivä mukaan lukien (esimerkiksi viikonlopusta maksetaan pe-su välillä 3 päivää)
- jos tukiperhehoito kestää yhtäjaksoisesti enemmän kuin 7 pv, tehdään avohuollon sijoituspäätös tai päätös kiireellisestä sijoituksesta. Kyse ei enää tällöin ole tukiperhetoiminnasta, jota ei ole tarkoitettu pitkäkestoiseksi yhtäjaksoiseksi toiminnaksi eikä akuutteihin kriisitilanteisiin käytettäväksi tukimuodoksi. On huomioitava, että pelkästään tukiperhevalmennuksen käynyt tukiperhe, ei voi lähtökohtaisesti toimia pidempiaikaisena sijoituspaikkana.

Erytishoitopalkkio 65 €/pv maksetaan

- jos lapselle on myönnetty vammaistuki
- jos lapsella on käytöksessä tai terveydentilassa erityisyyttä, josta johtuen perheellä on toistuvia erityiskuluja (esimerkiksi yökastelua tai hyvin erityinen ruokavalio, joka vaatii erityistuotteiden ostoa)
- jos lapsi on käytöshäiriöinen
- jos lapsi vaatii kahden tukiperhevanhemman läsnäolon koko tukiperhevierailuajan

Kustannusten korvaus:

- enintään 7 pv/kk kestävästä yhtäjaksoisesta hoidosta **30 €/pv** lasta kohden tulo- ja lähtöpäivä mukaan lukien
- korvaus kattaa ravinnosta, puhtaudesta ja asumisesta aiheutuvat kustannukset sekä pienimuotoiset harrastuskulut yhdessä lasten kanssa (esimerkiksi huvipuistokäynnit kerran kesässä tms.)
- vanhemmat huolehtivat lapsen mukaan vaipat ja henkilökohtaiset lääkkeet

Matkakuluina maksetaan:

- lapsen kuljetukset tukiperheeseen ja takaisin kotiin
- matkat alku- ja seurantapalaveriinkin
- KVTES:n mukainen korvaus
- vuonna 2020 on 0,43€/km
- huomioitavaa on, että sisarusten käydessä samassa tukiperheessä, vain yhden matkakulut korvataan. Samoin menetellään, jos samana viikonloppuna käyviä eri perheiden lapsia kuljetetaan samassa autossa samaan aikaan. Tällöin matkakulut tulee laskuttaa esimerkiksi vuorokerron eri lapsilta.

Tukiperhetoiminnan raportointi ja matkakulujen laskutus tehdään lapsen asioista vastaavalle työntekijälle 1-3 kuukauden välein ja aina kalenterivuoden lopussa. Kerran vuodessa tapahtuva laskutus ei ole mahdollista.

6 TUKIPERHEEN TUKEMINEN

Perhehoitoyksikkö Kanerva vastaa tukiperheelle annettavasta tuesta ensimmäisen vuoden ajan. Tukiperheitä tuetaan Kanervan sosiaaliohjaajan toimesta puhelinkeskusteluilla, ohjauksella ja neuvonnalla sekä yhteisillä tukiperhetapaamisilla ja muulla tarpeelliseksi katsotulla työskentelyllä.

Kunta nimeää lapsen asioista vastaavan työntekijän, joka työskentelee perheen kanssa koko tukiperheprosessin ajan. Seurantapalavereita tukiperheasioissa järjestetään säännöllisesti vuosittain ja Kanervan sosiaaliohjaaja osallistuu niihin ensimmäisen vuoden ajan ja sen jälkeen tarvittaessa esimerkiksi ongelmatilanteissa.

Perhehoitoyksikkö Kanerva järjestää vuosittain tukiperheille lakisääteistä täydennyskoulutusta ja muuta ryhmämuotoista tukea, jolloin koulutus-, majoitus- ja ruokakuluista vastaa pääosin Perhehoitoyksikkö Kanerva. Tapahtumista ilmoitetaan sähköpostitse, joten pidäthän huolta, että Perhehoitoyksiköllä on ajantasainen sähköpostiosoitteesi.

7 LAPSI TUKIPERHEESSÄ

Tukiperhetoiminnan avulla on tarkoitus edistää ja tukea lapsen myönteistä kehitystä. Tärkeä osa toimintaa on tukiperheen yhteistyö lapsen vanhempien sekä kunnan työntekijän kanssa. Tukiperheenä toimiminen on lapsen rinnalla kulkemista, yhdessä tekemistä sekä arjen ilojen ja surujen jakamista. On tärkeää, että lapsi voi kertoa luottamuksellisesti asioitaan tukiperhevanhemmalle. Vaitiolovelvollisuuden vuoksi tukiperhevanhempi ei voi puhua lapsen asioista ulkopuolisille.

Tukiperhe ja lapsen vanhemmat sopivat yhdessä ajankohdat, milloin lapsi on tukiperheessä kunnan työntekijän kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Lapsen sairastuessa voidaan tukiperheen loppu siirtää saman kuukauden sisällä toiseen. Tukiperheen palkkio ja kulukorvaus maksetaan toteutuneista päivistä. Perheet sopivat yhdessä myös lapsen liikkumisesta tukiperheeseen ja takaisin kotiin.

Tukiperheeseen tullessaan lapsella tulee olla mukana vaihtovaatteita ja tarvittaessa vaipat ja reseptilääkkeet. Kelakortti tai kopio siitä olisi myös hyvä olla tukiperheen käytössä lapsen siellä olon ajaksi. Lapsen sairastuessa tai tapaturman sattuessa tukiperheessä käytetään ensisijaisesti julkista sairaanhoitopalvelua tukiperheen asuinpaikkakunnalla ellei huoltajan kanssa muusta sovita. Näistä tapahtumista ilmoitetaan aina heti myös vanhemmille.

7.1 MITÄ LAPSEN KANSSA VOI TEHDÄ?

Tukiperhettä tarvitsevat lapset kaipaavat aitoa läsnäoloa, kuulluksi tulemistä ja yhdessä tekemistä. Lapset nauttivat rauhallisista hetkistä kotona, ulkoilemisesta ja ihan tavallisesta arjesta. Tärkeintä on mukava yhdessäolo ja mielekäs tekeminen. Yhteisen tekemisen ei tarvitse olla kustannuksiltaan kallista tai hankalasti järjestettävää. Tukiperhetoiminnasta maksettava kulukorvaus kattaa lapsen tavanomaiset asumis- ruoka- ja hygieniakulut sekä yhdessä tekemiset/retkeilyt tukiperheessä vietetyltä ajalta.

7.2 MITÄ TEEN, JOS HUOLESTUN TUKILAPSEN KOTITILANTEESTA?

Joskus voi tulla eteen tukilapsen tai tämän perheen tilanteesta erityisen huolestuttavia asioita, jolloin on otettava yhteyttä lapsen asioista vastaavaan työntekijään. Tärkeää on, että vaikeistakin asioista uskalletaan keskustella avoimesti perheen kanssa. Tukiperhe voikin rohkaista perhettä itseään olemaan yhteydessä lapsen asioista vastaavaan työntekijään. Jos lapsen vanhemmat eivät halua tätä tehdä, niin tukiperheen on itse arvioitava, mikä on lapsen edun mukaista.

Jos kyse on esimerkiksi perheväkivallasta, seksuaalisesta hyväksikäytöstä, päihteidenkäytöstä, rikollisesta toiminnasta tai lapsen hoidon ja huolenpidon laiminlyönnistä tai jonkun näiden epäilystä, on tukiperhevanhemman aina oltava yhteydessä sosiaalitoimeen. Mikäli huoli on suuri ja tilanne akuutti, voi virka-ajan ulkopuolella ottaa yhteyttä Kanta-Hämeen sosiaalipäivystykseen. Tukiperhevanhempi toteuttaa tukiperhesopimuksen nojalla julkista hallintotehtävää ja häntä sitoo lastensuojelulain kautta lastensuojeluilmoitusvelvollisuus, mikäli hän huolestuu lapsen tilanteesta. Jos et ole varma, onko tilanne sellainen, että siitä tulisi ilmoittaa

kunnan työntekijälle, on aina paras vaihtoehto soittaa ja kysyä, onko tietosi sellainen, josta tulee ilmoittaa.

Tukiperheeltä veloitetaan koko tukiperhesuhteen ajan yhteydenpitoa kunnan työntekijään ainakin tukiperheviikonloppujen kirjallisen raportoinnin muodossa. Nämä raportit ovat myös vanhempien luettavissa yhdessä kunnan työntekijän kanssa heidän sitä halutessaan.